

Cyklus: Biblia o financiách

Vitalij Olijnik

2. časť: Mýty o peniazoch

Na začiatok dnešnej témy sa vás chcem opýtať: Kto z vás, keď sa na minulej téme dozvedel, že nielen Boh, ale aj satan posielal bohatstvo, začal vážne rozmýšľať nad tým, odkiaľ má toľko peňazí na účte a vo vrecku?

Ako už viete z minulej časti, existuje veľa rozšírených, no nie vždy Bibliou podložených názorov ohľadom financií. A dnes, ako som minule sľúbil, budeme rozoberať tému „Mýty o peniazoch“. Mýty o peniazoch, o financiách, ktoré existujú medzi tými, ktorí uznávajú autoritu Biblie. Nesprávne, skreslené, či nepresné predstavy o tom, aká je Božia vôľa ohľadom tejto veľmi dôležitej témy, ktorá sa týka každého z nás.

Takže, **prvý mýtus znie: „peniaze sú koreňom všetkého zla“**. Kto z vás už počul takúto vetu? Poďme sa pozrieť. Možno o tom nájdeme v Biblii niečo napísané.

1.list Timoteovi 6,10: *„Lebo koreňom všetkého zla je láska k peniazom; niektorí po nich pachtili, a tak zblúdili od viery a spôsobili si mnoho bolestí.“*

Biblia obsahuje, ako v mnohých prípadoch, podobnú myšlienku, no v Biblii nikdy a nikde nie je napísané, že peniaze sú nazvané zlom. Koreňom všetkého zla nie sú peniaze, striebro, ani zlato, oni sú samy o sebe neutrálne, ale koreňom všetkého zla je láska k peniazom, ako hovorí Sväté Písmo. Čo je to láska k peniazom?

Keď si pozrieme iné (ruské) preklady Svätého písma:

Synodálny preklad: pozrime si najskôr 1.list Timoteovi 6,9: *„Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia...“*

A teraz si položíme ruku na srdce. Každý z ľudí si želá práve toto, však? Teda, túžime mať viac, ako máme teraz. Samozrejme, môžu existovať výnimky, ale spravidla je to tak.

Pozrime sa na pokračovanie tohto verša: *„Lebo tí, čo chcú zbohatnúť, upadajú do pokušenia a osídla a do mnohých nezmyselných a škodlivých žiadostí, ktoré ľudia ponárajú do záhuby a zotratenia.“*

V tomto kontexte sa pozrime na iný preklad, takto znie preklad Kulakova: *„A uchvátení ziskuchtivosťou upadajú do pokušenia...“*

Dnes sa ešte pozrieme nato, či je hriechom túžba mať viac. Dnes vám chcem porozprávať o siedmych mýtoch ohľadom peňazí, ktoré existujú medzi veriacimi. Možno je ich viac, ale my si dnes rozoberieme sedem mýtov. K tejto otázke ešte vrátíme, len si zapamätajte, že keď tento moderný preklad hovorí: *„uchvátení ziskuchtivosťou“*, je to veľmi presne preložené z originálu, t.j. to, o čom v skutočnosti hovorí Sväté Písmo.

A 1. list Timoteovi 6,10 sa prekladá takto: *„Vášeň k peniazom je koreňom všetkého zla.“*

Myslím si, že láska k peniazom ako princíp existuje u všetkých. Taký teplý, vrúcny vzťah k peniazom. Peniaze vyvolávajú dobré pocity u všetkých ľudí.

Preklad Kulakova hovorí: „*Vášeň k peniazom je koreňom všetkého zla.*“

Takže, nie samotné peniaze, ale láska k nim, nie peniaze, ale vášeň k nim je koreňom všetkého zla. Pričom je tu ešte niečo zaujímavé. Rozmýšľal niekedy niekto z vás nad tým, ako môže byť láska k peniazom koreňom takého zla ako je smilstvo, cudzoložstvo? Našli ste odpoveď?

Napr. že krádež pochádza z lásky k peniazom, je pochopiteľné. No ako môže prameniť smilstvo z lásky k peniazom? Áno, v niektorých prípadoch to tak môže byť. Napríklad, keď sa smilstvo vykonáva kvôli perspektíve získania financií alebo materiálnych vecí. No nie vždy to tak je.

Prečo Sväté písmo hovorí, láska k peniazom je koreň všetkého zla t.j. všetky hriechy majú svoj koreň v láske k peniazom? To je už trochu divné.

Preto bolo pre mňa zaujímavé, ako sa táto veta prekladá v anglických prekladoch. Tam je napísané: „*For the love of money is the root of all kinds of evil*“. Je rozdiel medzi slovným spojením „koreň všetkého zla“ a medzi „*root (koreňom) of all kinds of evil*“ (všetkých druhov zla)? Teda je tam: „koreňom všetkých druhov zla“, čo nemusí nutne znamenať všetko zlo.

Keď sa snažíme rozširovať si svoju predstavu o tom, čo nám Boh cez svojich apoštolov a prorokov naozaj povedal, obraciame sa k iným prekladom a pozeráme sa na originál Svätého písma, môžeme nájsť často maličký detail, ktorý nám pomáha objasniť verš.

Takže, Biblia netvrdí, že všetky hriechy pramenia z lásky k peniazom, ale je veľa všetkých možných hriechov, ktoré pramenia z lásky k peniazom. Takže sme si krátko preštudovali prvý mýtus, ktorý znie: peniaze sú koreňom všetkého zla. Nie peniaze, ale vášeň k peniazom, ziskuchtivosť, láska k peniazom je koreňom rôznych druhov zla. Toto hovorí Sväté písmo.

Druhý mýtus znie: „chudoba alebo bieda je cnosť“ (RJ preklad). Chudoba cti netratí (SJ ekvivalent). O takomto prístupe ste už počuli? Bože, nechcem bohatstvo, prosím, nedávaj mi požehnanie. Prečo?

Pozrime sa, či nájdeme v Biblii verše, na základe ktorých môžeme povedať, že chudoba je cnosť.

Otvorme si Lukáš 16,19-25: „*A bol nejaký bohatý človek, ktorý sa obliekal v purpur a kment a žil každý deň v radosti a v prepychu. 20 A bol nejaký chudobný človek, menom Lazar, ktorý ležal pri jeho bráne vredovitý 21 a žiadal si nasýtiť sa omrvín, ktoré padali so stola boháča. Ale ešte aj psi prichádzali a lízali jeho vrede. 22 A stalo sa, že chudobný človek zomrel a bol zanesený od anjelov do lona Abrahámovho. A zomrel aj boháč, a pochovali ho. 23 Potom v pekle, v mukách, pozdvihol svoje oči a videl Abraháma zďaleka a Lazara v jeho lone. 24 Vtedy zavolať boháč a povedal: Otče Abrahám, zmiluj sa nado mnou a pošli Lazara, aby omočil koniec svojho prsta vo vode a ovlažil môj jazyk, lebo sa mučím v tomto plameni. 25 A Abrahám povedal: Dieťa, rozpamätaj sa, že si ty vzal svoje dobré vo svojom živote a Lazar podobne zlý; a tak teraz on sa tu teší, a ty sa mučíš.*“

Toto podobenstvo Ježiša Krista, presnejšie povedané táto alegória Ježiša Krista sa často používa ako podklad práve tohto pohľadu. Aby sme sa dostali do Iona Abraháma, ktoré si niektorí spájajú s rajom, pretože je opakom pekla, čo treba robiť v tomto živote? Treba byť chudobný. Áno, treba byť chudobným a mať čo možno najmenej. A keďže v tomto živote si to človek „vyžral“, tak potom tam, v novom živote bude mať požehnanie. A naopak, kto tu žil dobre, tam to bude opačne. Naozaj takto o tom hovorí Sväté písmo alegorickým jazykom? Je to naozaj pravda, že nato, aby človek získal Božie kráľovstvo, musí byť chudobný alebo biedny a to otvára cestu do raja?

Podme sa veľmi krátko pozrieť na význam tejto alegórie. Čo tým Ježiš chcel naozaj povedať, pretože táto alegória je obraznou rečou. Takže, Lazar sa chce nasýtiť omrvinkami, ktoré padajú zo stola a žije so psami. Zapamätajte si tieto tri detaily: omrvinky, zo stola a psy.

A teraz si otvorme Marek 7,24-29: *„Potom vstal a odišiel odtiaľ do končín týrskych [a sidonských].“* Teda prišiel na územie pohanov. *„Vošiel do domu, lebo nechcel, aby niekto zvedel o Ňom. Ale nemohol sa utajiť, 25 lebo hneď počula o Ňom žena, ktorá mala dcéru posadnutú nečistým duchom; prišla a padla Mu k nohám. 26 A tá žena bola Grékyňa, rodom Sýrofeničanka. Prosila Ho, aby vyhnal z jej dcéry démona. 27 Ale On jej povedal: Nech sa najprv deti najedia; lebo nie je dobre vziať chlieb deťom a hodiť šteňatám. 28 Ona Mu však odvetila: Áno, Pane, ale aj šteňatá jedia pod stolom z omrvínok po deťoch. 29 Nato jej povedal: Pre tieto (tvoje) slová: Chod! Démon vyšiel z tvojej dcéry.“*

Tu nájdeme tie isté tri obrazy. Omrvinky, ktoré padajú zo stola a psy, ktoré ich jedia. V Marekovi 7. kapitole tieto obrazy znamenajú toto: Psy predstavujú pohanov, a tí, čo sedia za stolom v dome a jedia chlieb a všetko jedlo, to sú Židia, Boží ľud, izraelský národ Starého zákona. A teraz, žena pohanka prosí: daj mi aspoň kúsok, aspoň omrvinky.

Takto sa dozvedáme, že tento chudobný Lazar, ktorý ležal so psami pod stolom a chcel sa najesť zo stola, predstavuje pohanov, ktorí nemali všetky požehnania vyvoleného Božieho ľudu. A tento boháč predstavuje izraelský národ a Pán Boh ich varuje, že prídu mnohí z východu a západu a z rôznych strán a budú stolovať s Abrahámom, Izákom, Jákobom v Božom kráľovstve.

O tom hovorí Matúš 8,10-12: *„Keď to Ježiš počul, zadivil sa a tým, čo ho sprevádzali, povedal: "Veru, hovorím vám: Takú vieru som nenašiel u nikoho v Izraeli. 11 Hovorím vám, že prídu mnohí od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve, 12 a synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami.“*

Kristus varuje, že predstavitelia vyvoleného Božieho národa môžu stratiť večný život a pohania, ktorí sa v tom čase živili omrvinkami, získajú večný život spolu s verným Abrahámom, Izákom a Jákobom. To je význam tohto podobenstva. Inými slovami, tu sa vôbec nehovorí o materiálnych požehnaniach, ale o duchovných požehnaniach.

Apoštol Pavel, keď opisuje bohatstvo a prednosti izraelského národa, hovorí v Liste Rimanom 3,1-2: *„V čom je teda prednosť Žida, alebo aký úžitok má obriezka? 2 Veľký v každom ohľade!*

Predovšetkým to, že Židom boli zverené slová Božie“, ktoré sa vo Svätom písme nazývajú duchovným chlebom.

A trochu ďalej, v Liste Rimanom 9,4-5 hovorí: „sú Izraelci, a im prináleží synovstvo, sláva, zmluvy, im bol daný zákon, služba Božia i zaslúbenia; 5 ich sú otcovia a z nich je Kristus podľa tela, Boh nad všetkým, požehnaný naveky. Amen.“

Takže, Biblia nikde nehovorí o tom, že chudoba alebo biednosť je cnosť. Na stave chudoby, biednosti ako takom niet nič spravodlivého. Je to len mýtus o tom, že chudoba je cnosť. Biblia o tom neučí.

Ideme ďalej. **Tretí mýtus znie: „bohatstvo a duchovnosť nejdú dokopy“.** Niektorí z vás na minulej časti začali pochybovať o tom, či pastor povedal pravdu, keď povedal jedno zaujímavé tvrdenie. Poďme si preveriť, či mal pravdu alebo nie.

Matúš 19,16-24: „A hľa, pristúpil k Nemu ktosi a spýtal sa: [Dobrý] Majstre, čo dobrého robiť, aby som mohol mať večný život? 17 Odpovedal mu: Čo sa ma spytuješ o dobrom? Jeden je dobrý, [Boh]. A ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania. 18 On sa spýtal: Ktoré? Ježiš riekol: Tieto: Nezabiješ, nescudzoložíš, nepokradneš, nevydáš krivé svedectvo, 19 cti otca i matku, miluj bližneho ako seba samého. 20 Mládenec Mu odpovedal: Toto všetko som zachovával [od svojej mladosti]; čo mi ešte treba? 21 Riekol mu Ježiš: Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj majetok, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebesiach; potom príď a nasleduj ma! 22 Keď mládenec počul túto reč, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku. 23 Nato riekol Ježiš svojim učeníkom: Veru vám hovorím, že bohatý ťažko vojde do nebeského kráľovstva. 24 A nad to vám hovorím: Ľahšie je ťave prejsť uchom ihly, ako bohatému vojsť do kráľovstva nebeského.“

Môže ťava prejsť uchom ihly? Poďme si to vyjasniť. Môže alebo nemôže? Čo je to ucho ihly?

Existuje názor o tom, že „Ucho ihly“ sa volala brána v Jeruzaleme. Bola to špeciálna brána, cez ktorú mohla prejsť len ťava, ktorá si kľakla na kolená. A preto, o čom sa tu hovorí? Že v princípe je to možné, no je to veľmi, veľmi ťažké.

Avšak, máme problém. V Jeruzaleme nikdy takáto brána neexistovala. Brána s názvom „Ucho ihly“ v Jeruzaleme nikdy nebola a doteraz jej niet. A fakticky, toto vysvetlenie sa objavilo počas stredoveku. Prvé písomné zmienky o tom, že sa toto miesto v Biblii takto vysvetľuje, sa objavili v stredoveku, teda dávno po zničení Jeruzalema. Teda, toto vysvetlenie vôbec nezodpovedá archeologickej a historickej realite.

Existuje jedno vysvetlenie. Ide o to, že v niektorých starodávnych rukopisoch sa vyskytujú rôzne názory. V jedných rukopisoch sa vyskytuje grécke slovo „kamelos“, ktoré znamená „ťava“ a v iných rukopisoch nájdeme grécke slovo „kamilos“. Teda rozdiel je len v jednom písmene. A „kamilos“ znamená „lano“, lodné lano.

A preto, podľa niektorých starodávnych rukopisov Ježiš hovorí, že je ľahšie lano prevliecť cez ucho ihly, ako bohatému vojsť do Nebeského kráľovstva. Teda, aká myšlienka sa odovzdáva? Že to nie je možné.

Tretie, na čo vedci obracajú našu pozornosť, je toto: hovoria, že je celkom možné, že to Ježiš presne takto povedal. Teda, že je ľahšie prejsť ľave uchem ihly ... v bežnom zmysle slova. Prečo? Pretože v babylonskom talmude sú napísané podobné slová, iba nie o ľave, ale o slonovi. Teda, hovorili: skôr prejde slon uchem ihly, než sa niečo stane.

A ako píše výskumníčka Kuznecová, vydavateľka Nového zákona v ruštine, tieto slová plné humoru názorne ilustrujú nemožnosť niečoho. V každom prípade, či už ide o lano alebo Ježiš hovoril o ľave, myšlienka nie je o tom, že je to ťažké, ale o tom, že je to nemožné.

Teraz sa vás spýtam: Naozaj je pre bohatého nemožné vojsť do Božieho kráľovstva? Objavuje sa problém. Preto sa poďme pozrieť, či nehovoril Ježiš na túto tému ešte niekde inde. Možno v evanjeliách nájdeme vysvetlenie Jeho slov.

Otvorme si Marek 10,23-24: *„Poobzeral sa teda Ježiš a povedal svojim učeníkom: Ako ťažko vojdú do kráľovstva Božieho tí, čo majú majetky! 24 Učeníci však žasli nad Jeho slovami. Ale Ježiš im znova odpovedal: Deti moje, ako ťažko je vojsť do kráľovstva Božieho [tým, čo dúfajú v majetok].“*

Ako aj v prípade prvého mýtu, nehovorí sa tu o peniazoch ako takých, nie je problém v bohatstve ako takom, ale ťažkosť je v tom, že sa nádejajú, dúfajú v bohatstvo. Takíto ľudia, ktorí si robia z peňazí svoju oporu, u ktorých peniaze fakticky nahrádzajú Boha, nevojdú do Božieho kráľovstva.

A preto, hoci v skutočnosti u Matúša, u Lukáša je jednoducho napísané: ťažko je bohatým ... evanjelium Mareka, ktoré bolo napísané ako prvé z evanjelií, obsahuje veľmi dôležitú objasňujúcu vetu. Ježiš tu vysvetľuje, čo má na mysli. Pre nich to bolo v danom kontexte aj tak jasné, pretože videli reakciu toho mladého človeka. No o niekoľko tisícročí neskôr, z toho niektorí ľudia urobili absolútne riešenie a princíp, ktorý Ježiš už predtým vysvetlil. Ťažko je tým, ktorí sa nádejajú na bohatstvo, vojsť do Nebeského kráľovstva.

Ešte existuje jeden moment, ktorý nám pomáha vidieť skutočný uhol pohľadu na mýtus, že bohatstvo a duchovnosť sa nedajú spojiť.

Matúš 6,24: *„Nikto nemôže slúžiť dvom pánom; lebo buďto jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridížať a druhým pohrdne. Nemôžete slúžiť Bohu aj mamone.“*

Mamona znamená bohatstvo. Niektorí ľudia si urobia takýto záver: bohatstvo a duchovnosť sa nedajú spojiť. Bohatstvo a služba Bohu nejde dohromady. Za prvé, poďme čítať pozorne. Povedzte, čo sa tu stavia do protikladu s čím? Boh a peniaze alebo je v protiklade služba Bohu a služba bohatstvu?

Tu sa nehovorí o bohatstve ako takom, ale o celi a mieste bohatstva v živote človeka, o službe bohatstvu. A žiaľ, takýchto ľudí je veľmi veľa, ktorí slúžia bohatstvu. Kvôli tomu, aby získali, rozmnožili svoje materiálne požehnanie, sú schopní urobiť čokoľvek. V tomto prípade môžeme naozaj postaviť do protikladu službu Bohu a službu bohatstvu.

Ale Ježiš tu nestavia do protikladu bohatstvo a Boha. O tom sa tam nehovorí. Okrem toho, keď sa znovu pozrieme na paralelné miesto u evanjelistu Lukáša, tam nám tiež kontext opäť pomáha pochopiť, čo sa tam dialo a čo bolo hlbokou motiváciou slov Ježiša Krista.

Lukáš 16,13-14: *„Ani jeden sluha nemôže slúžiť dvom pánom. Lebo buď jedného bude nenávidieť, a druhého milovať; buď sa jedného bude pridržať, a druhým pohrdne. Nemôžete slúžiť Bohu aj mamone. 14 Počuli to všetko aj farizeji, ktorí milovali peniaze, a posmievali sa Mu.“*

Teda, keď Kristus hovoril tieto slová, ku komu ich adresoval? Tým, ktorí milovali peniaze. On tu nehovorí o peniazoch a o ich zlej podstate. To sme si už vysvetlili. Ale hovorí o ľuďoch, ktorí slúžia peniazom a kontext to veľmi jasne ukazuje. Keďže Ježiš vedel, aký vzťah majú farizeji k peniazom, zámerne im hovorí túto vetu.

A nakoniec, minule sme spomínali bohatých ľudí, ktorí boli spravodliví. Hovorili sme o Abrahámovi, o Jóbovi atď. Teda, vo Svätom písme existujú aj dôkazy o tom, že veľmi bohatí ľudia vojdú do Božieho kráľovstva. Takže sme hovorili o mýte, že bohatstvo a duchovnosť sa nedajú spojiť. Tento mýtus nemá oporu vo Svätom písme.

Ďalší, **štvrtý mýtus znie: „materiálny stav človeka je ukazovateľom jeho duchovnosti“**. Teda, inými slovami, keď človek prekvitá v oblasti financií, znamená to, že je to spravodlivý človek. Keď je človek bohatý, je to dôkaz Božieho požehnanie. Toto je tiež mýtus. A princíp, prečo je to mýtus, sme si už vysvetlili na minulej prednáške. Prečo je tento mýtus nepravdivý? Pretože aj diabol dáva bohatstvo. Samozrejme.

Biblia veľmi jasne hovorí o tom, že diabol ako návnadu používa Bohom stvorené zlato, drahokamy atď. a všetky ďalšie požehnanie, a nakoľko je knieža tohto sveta, on ponúka a skutočne dáva svoje požehnanie tým, ktorí mu slúžia. Keďže finančný stav človeka môže prameniť z týchto dvoch zdrojov, tak je jasné, že neplatí vždy, že bohatý človek je človek, ktorý slúži Bohu. Nemusí vždy platiť, že človeka požehnal Boh.

Ako príklad uvidíme Matúša 4,8-9, kde diabol hovorí: „všetku túto slávu a všetky tieto kráľovstvá ti dám, ak sa mi pokloníš“, hovorili sme o tom minule.

Matúš 4,8-9: *„A zase vzal Ho diabol na veľmi vysoký vrch, ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu 9 a povedal Mu: Toto všetko Ti dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať“*.

Piaty mýtus nasleduje za štvrtým a tematicky s ním súvisí. **Znie: „medzi duchovnosťou a bohatstvom neexistuje vzájomná súvislosť“**. Teda ľudia hovoria: nie je dôležité, či slúžiš Bohu alebo neslúžiš, či vraciaš Bohu desiatok alebo nevraciaš, nijako sa to neodzrkadlí na tvojom materiálnom stave. Poďme si overiť, či je to tak alebo nie.

Malachiáš 3,10-12 tľmočí Božie slová: *„Prinášajte celé desiatky do pokladnice a v mojom dome bude požíveň; vyskúšajte ma týmto - vraví Hospodin mocnosť: Či vám neotvorím okná nebies a nevylejem na vás až nadbytok požehnanie! 11 Pohrozím pre vás kobyľkám, takže vám neskazia plodiny zeme, a vinič vám nebude neplodný na poli - vraví Hospodin mocnosť. 12 Blahoslaviť vás budú všetky národy, lebo budete obľúbenou krajinou - vraví Hospodin mocnosť.“*

Na základe tohto úryvku, čo myslíte, existuje súvislosť medzi duchovnosťou a materiálnym požehnaním? Existuje alebo nie? Prinášajte všetky desiatky, vyskúšajte ma a čo ja urobím? Ja vás požehnám. Nadprirodzeným spôsobom zakážem škodcom požierať a vylejem požehnanie prehojne. Teda, akí budete? Bohatí.

Sväté Písmo hovorí: áno, materiálny stav človeka nemusí vždy byť ukazovateľom jeho duchovnosti, pretože aj diabol môže posilať materiálne požehnanie. No zároveň Biblia tiež neraz hovorí, o tom, že existuje vzájomná súvislosť medzi duchovnosťou človeka a bohatstvom. O tom nehovorí len Starý zákon, ale aj Nový zákon.

Pozrime sa, čo hovorí Ježiš v Marekovi 10,28-30: „28 Vtedy mu začal hovoriť Peter: Hľa, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.“

Podme sa pozrieť na kontext, v ktorom je táto otázka Petra položená. V kontexte bohatého mládenca, ktorý nechcel obetovať svoje bohatstvo pre Boha. Teda tu sa hovorí úplne konkrétne a jasne o bohatstve, o požehnaní.

Takže: „Hľa, my sme opustili všetko a išli sme za tebou 29 A Ježiš odpovedal a riekol: Amen vám hovorím, že nieto nikoho, ...“ Čo znamená „nieto nikoho“? Niet nikoho okrem vás. „... kto opustil dom alebo bratov alebo sestry alebo otca alebo mat' alebo ženu alebo deti alebo polia pre mňa a pre evanjelium, 30 aby teraz, v tomto čase, nedostal sto ráz toľko domov a bratov a sestier a materi a detí a polí, s prenasledovaním a v budúcom veku večného života.“

Existuje teda vzájomná súvislosť medzi duchovnosťou a materiálnym požehnaním? Kristus si myslel, že áno.

Podobne, ako Malachiáš hovorí, že „vyskúšajte ma, postavte ma na prvé miesto, oddeľujte mi desiatky a uvidíte, čo sa bude diať“ a nasleduje zaslúbenie: „nastane to a to...“, Ježiš v Novom Zákone hovorí, že „niet nikoho, kto by kvôli mne prinášal obeť vrátane finančnej obete a nedostal by v tomto čase, počas prenasledovania stokrát viac a plus k tomu ešte aj večný život“.

Lukáš 6,38 takisto ukazuje silnú vzájomnú súvislosť: „Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám.“

Existuje tu vzájomná súvislosť? Určite.

Avšak, keby sme tu ukončili študovanie mýtov, tak by sme pokrivali Božiu vôľu, pretože **šiesty mýtus znie: „duchovnosť je jediný určujúci faktor materiálneho požehnanie človeka“**. Zopakujem. Niektorí si myslia, že duchovnosť človeka je jediným určujúcim faktorom materiálneho požehnanie človeka. A Biblia hovorí, že to nie je jediný faktor.

Podme si prečítať, čo ešte podľa Biblie, okrem Božieho požehnanie, ovplyvňuje materiálne požehnanie človeka.

Príslovia 10,4: „Lenivá ruka spôsobuje chudobu, ale ruka usilovných obohacuje.“

Takže, aké tu ešte vidíme faktory? Treba pracovať. Vidíme, že Boh posila požehnanie, ale mnohí ľudia neprijímajú toto požehnanie, pretože každé požehnanie, vrátane finančného, je

vždy davané za určitých podmienok. Vždy, keď v Biblii čítame o nejakých zmluvách, dohodách, vždy pri nich nájdeme aj určité podmienky. Boh požehnal človeka, dal mu vedomosti, fyzické sily, poslať mu zaradom rôzne možnosti v živote a ten stále vláči so sebou bremeno chudoby. Prečo? Pretože *„lenivá ruka spôsobuje chudobu, ale ruka usilovných obohacuje.“*

Príslovia 11,16: *„Šľachetná žena dosiahne slávu, a pracovití dosiahnu bohatstvo.“* (RJ preklad)

Príslovia 13,4: *„Lenivec baží, a nemá nič, ale túžba usilovných bude naplnená.“*

Príslovia 21,5: *„Úmysly usilovného vedú iste k hojnosti, ale každý, kto sa prenáhľuje, utrpí len škodu.“*

Tu ešte jeden veľmi zaujímavý protiklad: usilovnosť a unáhlenosť. Teda, okrem pracovitosti treba mať ešte aj určitú múdrosť v tom, aby sme správnym spôsobom, čo sa týka kvality a času posúdili všetky otázky ohľadom získavania peňazí.

Táto téma pokračuje v Prísloviach 24,30-34: *„Prešiel som popri poli lenivca a popri viníci nerozumného človeka.“*

Takže ešte jeden problém: nerozumnosť, nedostatok chápavosti alebo keď človek nechce premýšľať. Biblia nazýva takého človeka nerozumným (chudobným rozumom).

„31 a hľa, všetko bolo zarastené bodľáčim, povrch pokrývala burina a kamenný múr bol zvalený. 32 Keď som to videl, vzal som si k srdcu poučenie: 33 Ešte trochu pospať, ešte trochu podriať, trochu ruky zložiť a ležať – 34 a chudoba ťa prepadne ako tulák a nedostatok ako ozbrojenec.“

Takže, duchovnosť nie je jediným určujúcim faktorom materiálneho požehnanie. Existujú príklady, kedy by ľudia boli najradšej stále v cirkevnom spoločenstve, na zhromaždeniach, na cvičeniach speváckeho súboru, stále by pomáhali druhým atď., no čo sa týka starostlivosti o svoje financie, o svoju rodinu, starostlivosti o svoju zodpovednosť za svojich blížnych ..., tu sa prejavuje pozoruhodná nevôľa pracovať, ľahostajnosť a niekedy je to nerozumnosť. A Boh už dávno požehnal tohoto človeka, no toto požehnanie treba prijať podľa podmienok, ktoré Boh zanechal vo svojom Slove.

Nový zákon nám hovorí o tom istom. List Efezským 4,28: *„... nech pracuje a vlastnými rukami zarába, aby mal z čoho udeliť núdznemu.“*

A nakoniec, posledný, **siedmy mýtus znie: „byť spokojný to znamená netúžiť mať viac“**. Alebo trochu inak, spokojnosť to je zákaz niečoho lepšieho.

Predstavme si situáciu, že niekde na dedine stojí rozpadávajúci sa domček, ktorý ste dostali ako dedičstvo od rodičov. Je to požehnanie? Nepochybne. Strecha je deravá. Keď prší, treba vedrá podkladať, aby nebolo všetko zatopené. Plot sa už rozpadáva ... Avšak, človek hovorí: *„Treba byť zbožný a spokojný. Čo Boh poslal, zato aj chvála Pánu Bohu. A ľudia, ktorí sa chcú obohatiť, postaviť nový plot, urobiť opravy ... urobiť svoj dom bohatším, padajú do osídľiel a do biedy ... A koreňom všetkého zla je láska k peniazom. Ja nechcem stratiť svoju dušu*

a odpadnúť od viery, preto budem spokojný s tým, čo mám“. Logický obraz? Počuli ste už niečo také? Keď sa pozrieme na vymedzenie slova spokojnosť, toto vymedzenie nijako neprotirečí túžbe mať viac.

Teda otázka je nasledovná: keď nás Biblia pozýva, aby sme boli spokojní s tým, čo máme, znamená to automaticky aj zákaz sa snažiť o niečo lepšie? Na túto otázku sme si čiastočne odpovedali v minulej časti.

1. list Korintským 7,21: *„Bol si povolaný ako otrok? Nerob si z toho starosti. Ale ak by si sa aj mohol stať slobodným, radšej to využij.“*

Milí prítomní, niet protirečenia medzi spokojnosťou, pocitom vďačnosti Bohu za rozpadávajúci dom, ktorý nám On už dal a možnosťou mať lepší dom. Problém nastáva, keď u človeka snaha mať sa lepšie znehodnocuje pohľad nato, čo už má. A keď človek zabúda ďakovať Bohu zato, čo už má. Keď začína vyjadrovať ducha nespokojnosti, kritiky a či sa sťažovať Bohu, v tom je problém.

Ale samotná spokojnosť a vďačnosť za požehnania, ktoré sme už dostali, nedáva zákaz na zlepšenie. Keď môžeš, tak zlepšuj, využij to, hovorí Sväté písmo.

Apoštol Pavel o tom hovorí veľmi jasne v liste Filipským vo 4. kapitole. Predtým ešte poviem, že niektorým sa zdá, že spokojní môžeme byť len s málom. A keď je človek bohatý, niektorým sa zdá, že ho to automaticky vylučuje zo skupiny spokojných.

Apoštol Pavel píše v liste Filipským 4,11-12: *„Nehovorím to preto, že mám nedostatok; lebo ja som sa naučil pristať na to, čo mám. 12 Viem sa aj uskromniť a viem aj v hojnosti žiť. Už som vo všetkom možnom pocvičený: sýty byť aj hladovať, hojnosť mať i núdzu trpieť.“*

Spokojnosť je pocit vďačného srdca aj za málo, aj za veľa. Spokojnosť sama o sebe nie je zákazom snahy mať sa lepšie. Byť spokojný, to znamená byť vďačný zato, čo mám a nikdy sa nesťažovať Bohu nato, čo mi už dal.

Takže, dnes sme si s vami rozobrali sedem mýtov o peniazoch, ktoré sú viac či menej založené na nejakých miestach vo Svätom písme. Teda v tom zmysle, že sa zoberie nejaká pravda a vyberie sa z nej len časť, ktorá sa potom považuje za celú pravdu. A preto vidíme dôsledok, že Božia vôľa je pokrivená.

Rozobrali sme si sedem mýtov:

1.: „peniaze sú koreňom všetkého zla“

2.: „chudoba alebo bieda je cnosť“

3.: „bohatstvo a duchovnosť nejdú dokopy“

4.: „materiálny stav človeka je ukazovateľom jeho duchovnosti“

5.: „medzi duchovnosťou a bohatstvom neexistuje vzájomná súvislosť“

6.: „duchovnosť je jediný určujúci faktor materiálneho požehnania človeka“

7.: „byť spokojný to znamená netúžiť mať viac“

Chápem, že táto téma vo vás určite vyvolala veľa otázok a preto vás pozývam ešte raz, aby ste si teraz už sami pre seba preverili svoj vzťah k peniazom. Ako premýšľate o peniazoch? Čo si o nich myslíte? Aký máte postoj k bohatstvu? Práve v tom sa často skrýva príčina tej alebo inej úrovne materiálneho požehnanie človeka.

A na záver si všetci spolu, aby sme nepripustili ducha nespokojnosti, prečítame jednu modlitbu. Otvoríme si Žalm 103,1-5. Bude to naša modlitba, naše vyznanie viery a vyjadrenie vďačnosti Bohu. Boh je láska a keďže On tak silno miluje každého z vás samostatne, On vám stále posielal požehnanie. A za tieto úžasné požehnanie, ktoré začíname rozpoznať, keď navštívime miesta, kde vidíme menej požehnaní, za tieto požehnanie vás pozývam vyjadriť vďačnosť.

Otvoríme si Žalm 103,1-5 a prečítame si ho spolu nahlas: „*Dobroreč, moja duša, Hospodinovi, a všetky moje vnútornosti menu Jeho svätosti! 2 Dobroreč, moja duša, Hospodinovi, a nezabudni na žiadne zo všetkých jeho dobrodení, 3 ktorý ti odpúšťa všetky tvoje neprávosti, ktorý uzdravuje všetky tvoje nemoci, 4 ktorý vyslobodzuje tvoj život od záhuby, ktorý ťa korunuje milosťou a zľutovaním, 5 ktorý sýti tvoje ústa dobrým, takže sa obnovuje tvoja mladosť ako orol.*“ Amen.

Preložené so súhlasom Vitalija Olijnika.